

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 21 august 2023
(OR. en)

12373/23

COASI 154
ASIE 77
CFSP/PESC 1157
PE 97
WTO 126
COHOM 179
ECOFIN 826
MACAO 1

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	18 august 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	JOIN(2023) 29 final
Subiect:	RAPORT COMUN CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU Regiunea Administrativă Specială Macao Raport anual pentru 2022

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul JOIN(2023) 29 final.

Anexă: JOIN(2023) 29 final

ÎNALTUL REPREZENTANT AL
UNIUNII PENTRU AFACERI
EXTERNE ȘI POLITICA
DE SECURITATE

Bruxelles, 18.8.2023
JOIN(2023) 29 final

RAPORT COMUN CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Regiunea Administrativă Specială Macao

Raport anual pentru 2022

RAPORT COMUN CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

REGIUNEA ADMINISTRATIVĂ SPECIALĂ MACAO

RAPORT ANUAL PENTRU 2022

Rezumat

De la retrocedarea regiunii Macao către Republica Populară Chineză în 1999, Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia au urmărit îndeaproape evoluția situației politice și economice din Regiunea Administrativă Specială (RAS) Macao, în temeiul principiului „o țară, două sisteme”. UE sprijină acest principiu și punerea sa în aplicare în temeiul Legii fundamentale, care urmărește să garanteze că modul de viață, statul de drept și protecția drepturilor și a libertăților fundamentale în Macao rămân neschimbate până în 2049.

Prezentul raport anual, care acoperă anul 2022, este emis în conformitate cu angajamentul asumat față de Parlamentul European în 1999.

Integrarea regiunii Macao în planul național de dezvoltare s-a accelerat în 2022. Guvernul acesteia a modificat Legea privind protejarea securității naționale, subminând astfel libertățile politice și fundamentale consacrate în Legea fundamentală. La 15 decembrie, Adunarea legislativă a adoptat în unanimitate proiectul de lege în primă lectură.

Erodarea gradului ridicat de autonomie al Macao și a drepturilor și libertăților care trebuiau protejate cel puțin până în 2049 a continuat în 2022.

Acest an a fost marcat de restricțiile sociale și de călătorie stricte legate de COVID-19, care au izolat Macao de restul lumii. În luna februarie, Macao a diminuat restricțiile de călătorie pentru călătorii din China continentală, pentru a permite redresarea unei economii bazate în mare măsură pe turismul chinez.

În anul 2022 a avut loc o schimbare radicală a mediului jocurilor de noroc, odată cu procesul lui Alvin Chau, președintele celui mai mare operator de cazinouri în sistem „junket”¹, și cu adoptarea unei noi legi privind jocurile de noroc.

Diversificarea economică, integrarea în Zona Marelui Golf și dezvoltarea zonei de cooperare aprofundată Guangdong-Macao în Hengqin sunt în continuare principalele strategii de dezvoltare sub îndrumarea guvernului central de la Beijing.

¹ În lumea cazinourilor, un „junket” este un program de călătorie pe termen scurt organizat de un operator de „junket” pentru a atrage jucători foarte bogați în Macao, în mare parte din China continentală.

În primele trei trimestre ale anului 2022, PIB-ul regiunii Macao a scăzut cu 27,8 %, la 130,3 miliarde de pataca din Macao (MOP) (15,6 miliarde EUR), cu 61 % mai puțin decât în 2019 (înainte de pandemie). Piața muncii s-a menținut bine, iar guvernul a continuat să adopte măsuri de sprijin pentru populație și întreprinderi în contextul pandemiei de COVID-19.

Restricțiile de călătorie legate de pandemia de COVID-19, inclusiv carantina la hotel timp de două săptămâni, au continuat să îi împiedice pe funcționarii din cadrul Oficiului UE să viziteze Macao sau să organizeze evenimente în regiune, împiedicându-le astfel activitatea și limitându-le contactul cu funcționarii guvernamentali, cu societatea civilă, cu întreprinderile și cu alte părți interesate. Restricțiile de călătorie au împiedicat, de asemenea, accesul cetățenilor UE din Macao la serviciile consulare ale statelor membre ale UE și accesul cetățenilor portughezi din Hong Kong la serviciile consulare.

I. Evoluții politice, juridice și sociale

După excluderea a 21 de candidați înainte de alegerile pentru Adunarea Legislativă din 2021, opoziția nu mai este reprezentată în Adunare. Cu toate acestea, cu ocazia publicării raportului de activitate al Adunării, președintele acesteia a declarat că eficiența organismului a „crescut în mod semnificativ”.

În decembrie, Macao a ales 12 delegați la Congresul Popular Național dintr-un număr total de 15 candidați. Nouă dintre delegații aleși erau foști membri ai Congresului Popular Național, inclusiv președintele Adunării.

Asociația avocaților din Macao l-a ales în funcția de șef pe Vong Hin Fai, membru al Adunării Legislative și al Congresului Popular Național din China.

Biroul economic și cultural al orașului Taipei din Macao și-a continuat operațiunile. În octombrie, ministrul taiwanez al Consiliului pentru afaceri continentale a confirmat faptul că Macao a acordat o prelungire a vizei pentru cei trei reprezentanți ai Taiwanului în RAS, în urma unui impas diplomatic legat de solicitarea regiunii Macao ca reprezentanții să semneze un „angajament pentru o singură Chină”, recunoscând Taiwanul ca făcând parte din China. Macao continuă să dețină un birou economic și cultural care își desfășoară activitatea în Taiwan.

La 10 aprilie 2022, **Forumul pentru cooperare economică și comercială între China și țările vorbitoare de limbă portugheză (Forumul din Macao)** a organizat o conferință ministerială extraordinară privind cooperarea economică

și comercială între China și țările vorbitoare de limbă portugheză. Premierul chinez Li Keqiang a ținut discursul de deschidere online, solicitând o cooperare mai intensă între China și țările vorbitoare de limbă portugheză și înființarea unui centru de comunicare privind prevenirea epidemiilor în Macao.

Impactul politicilor privind COVID-19

Macao a pus în aplicare „**strategia dinamică zero-COVID**” a Chinei continentale. În ianuarie, Macao a impus interzicerea pe o perioadă de două săptămâni a zborurilor de pasageri care sosesc din afara Chinei continentale, după ce a identificat trei cazuri pozitive în rândul călătorilor. La 1 septembrie, Macao și-a redeschis frontiera către lumea exterioară, permițând cetățenilor din 41 de națiuni să intre pe teritoriu fără aprobarea prealabilă a autorităților sanitare. Carantina la hotel a rămas în vigoare pentru călătorii din afara Chinei continentale. Durata carantinei a fost redusă progresiv de la 21 de zile la începutul anului la cinci zile spre sfârșitul anului. Între 11 și 23 iulie au fost puse în aplicare măsuri stricte de limitare a mișcării persoanelor. Guvernul le-a impus rezidenților să efectueze mai multe runde de teste PCR și teste antigen rapide în diferite etape ale focarului local. A fost derulată o campanie de testare care a vizat anumiți resortisanți străini, în special filipinezi, care sunt adesea angajați ca lucrători casnici².

Diplomații din Hong Kong acreditați în Macao nu au putut asigura accesul la serviciile consulare din cauza cerințelor stricte de carantină.

Potrivit Biroului de statistică și recensământ, populația a scăzut la 672 800 de locuitori în 2022³. A scăzut atât numărul lucrătorilor nerezidenți, cât și numărul cetățenilor europeni rezidenți în Macao.

Evoluții legislative

În 2022, s-au înregistrat două **evoluții legislative principale**. Prima a fost Legea modificată privind jocurile de noroc⁴, care urmărește să sporească controlul autorităților asupra operațiunilor de cazinou și, în special, asupra operatorilor de cazinouri în sistem „junket”. A doua a fost modificarea Legii privind securitatea națională, la care încă se mai lucra la sfârșitul anului. Proiectul adoptat în primă lectură în decembrie a arătat că legea va fi mai restrictivă și că va fi aliniată la Legea privind securitatea națională din Hong Kong⁵.

² <https://www.thestandard.com.hk/breaking-news/section/3/192590/Macau%E2%80%99s-Covid-zero-plan-now-targets-city%E2%80%99s-Filipino-workers>.

³ <https://www.dsec.gov.mo/ts/#!/step2/KeyIndicator/en-US/240>.

⁴ <https://www.al.gov.mo/pt/law/year/507>.

⁵ <https://www.al.gov.mo/pt/law/lawcase/553>.

Procesul celebru al magnatului din domeniul jocurilor de noroc Alvin Chau, care punea la dispoziție camere VIP în cazinouri, a evidențiat hotărârea autorităților de a consolida controlul asupra sectorului jocurilor de noroc. Instanța a constatat vinovăția lui Chau pe baza a 162 de acuzații, inclusiv permiterea jocurilor ilegale și a fraudei, și l-a condamnat la 18 ani de închisoare în ianuarie 2023. Cel de al doilea mare operator de „junket”, Levo Chan, a fost, de asemenea, urmărit penal pentru fraudă, spălare de bani și conducerea unui sindicat infracțional⁶. Se preconizează că economia Macao va deveni mai puțin dependentă de activitățile legate de jocurile de noroc, în contextul activităților Chinei de combatere a corupției și a spălării de bani.

În discursul său privind politica generală din noiembrie, Ho Iat Seng, șeful executivului, a acordat prioritate aspectelor sociale, citând din discursul pronunțat la 1 iulie de secretarul general Xi Jinping cu ocazia sărbătoririi a 100 de ani de la înființarea Partidului Comunist Chinez. Acesta a anunțat că guvernul va trece la a cincea fază a unui amplu sistem public de televiziune cu circuit închis TVCI, cunoscut sub numele de „Sky Eye”. Membrii societății civile și politicienii pro-democrație și-au exprimat îngrijorarea cu privire la impactul potențial asupra vieții private și la utilizarea tehnologiilor de recunoaștere facială. În iulie, Comitetul pentru Drepturile Omului al ONU a reafirmat această îngrijorare⁷.

De asemenea, în discursul privind politica generală, șeful executivului, Ho Iat Seng, a făcut trimitere la planurile de reformare a sistemului electoral al Adunării Legislative în 2023, pentru a pune în aplicare principiul „patrioților care administrează Macao”.

Acesta a anunțat și adoptarea **Legii privind sindicatele**. Deși dreptul de a crea sindicate a fost consacrat în Legea fundamentală, Macao nu a avut o lege care să legalizeze înființarea acestora. În ianuarie 2023, Adunarea legislativă a adoptat proiectul de lege în primă lectură. Societatea civilă și-a exprimat îngrijorarea cu privire la faptul că actul legislativ nu include dreptul la grevă și nu prevede negocieri colective.

Securitatea națională

Guvernul a pus un accent mai puternic pe securitatea națională. La 15 decembrie, Adunarea legislativă a adoptat în primă lectură un proiect de lege intitulat „**Modificarea Legii nr. 2/2009 – Legea privind protecția securității**”

⁶ <https://www.thestandard.com.hk/section-news/section/11/249158/18-years-in-jail-for-junket-king>.

⁷ https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/SessionDetails1.aspx?SessionID=2572&Lang=en.

naționale⁸”. Această lege, care a fost adoptată pentru prima dată în 2009, a scos în afara legii trădarea, secesiunea, actele de subversiune împotriva guvernului popular central, rebeliunea, furtul de secrete de stat, organizațiile politice străine care pun în pericol securitatea națională în Macao și organizațiile politice din Macao care completează cu organizații politice străine pentru a pune în pericol securitatea națională.

În august, la lansarea consultării, secretarul pentru securitate a declarat că modificarea va permite ca legea să protejeze securitatea națională în aceeași măsură în care o fac legile din China continentală și din Hong Kong. Documentul de consultare preciza că, în ceea ce privește apărarea securității naționale, nu există decât răspunderea pentru „o singură țară”, fără a se face distincția între cele „două sisteme”.

Legea modificată extinde domeniul de aplicare al infracțiunilor existente. Infracțiunea de secesiune include în prezent acțiuni „non-violente”, nu doar „acțiuni violente și alte acțiuni ilegale grave”. Domeniul de aplicare al subversiunii acoperă în prezent întregul regim de stat. Furtul de secrete de stat poate face obiectul unor sancțiuni mai stricte în cazul în care informațiile periclitizează independența, unitatea și interesele de securitate ale țării. Domeniul de aplicare al acuzației de coluziune a fost extins la coluziunea cu orice tip de organizații, asociații și persoane fizice din afara Macao. Modificarea a creat noi infracțiuni, cum ar fi „instigarea la revoltă sau sprijinirea acesteia”, care vizează discursurile din mediile private. „Măsurile asigurătorii” prevăzute de lege autorizează interceptarea comunicațiilor personale și impunerea unor interdicții temporare de ieșire pentru persoanele „care manifestă tendința de a săvârși o infracțiune care ar putea pune în pericol securitatea națională”. Acestea se alătură dispozițiilor Legii privind securitatea națională din Hong Kong.

Asociația avocaților din Macao și Asociația pentru sinergii din Macao au subliniat faptul că nu există posibilitatea de a formula observații cu privire la clauzele specifice ale modificării, întrucât acestea nu erau enumerate în documentul de consultare. **Asociația jurnaliștilor din Macao** și-a exprimat îngrijorarea cu privire la faptul că domeniul de aplicare al diferitelor infracțiuni a fost extins fără să existe pentru acestea definiții juridice clare. Asociația a subliniat că infracțiunea de subversiune ar putea fi utilizată ca mijloc de restricționare a libertății de exprimare și a întrebat dacă guvernul ar putea emite orientări.

Drepturi, libertăți și egalitatea de șanse

⁸ <https://www.al.gov.mo/pt/law/lawcase/553>.

În iulie, în cadrul revizuirii periodice privind Macao în temeiul **Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice, Comitetul pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite** și-a exprimat îngrijorarea cu privire la interzicerea adunărilor pașnice, la lipsa de protecție a drepturilor migranților și la criteriile de eligibilitate pentru Adunarea legislativă⁹.

Comitetul a luat act de faptul că sistemul judiciar din Macao pare să fi interpretat în mod eronat pactul și a introdus restricții excesiv de ample asupra dreptului la libertatea de exprimare și de participare la afacerile publice. Comitetul a îndemnat Macao „să își intensifice eforturile de sensibilizare a judecătorilor, a procurorilor, a profesiilor juridice și a publicului larg cu privire la drepturile prevăzute în pact și la aplicabilitatea acestora în temeiul dreptului local”.

Libertatea de întrunire era în continuare amenințată. În 2020 și în 2021, autoritățile au respins cererea Uniunii pentru dezvoltare democratică (DDU) de a organiza pe 4 iunie un eveniment pentru a comemora, aprinzând lumânări, aniversarea masacrului de la Tiananmen din 1989, invocând drept motiv COVID-19, în 2020, și posibilitatea de a „prejudicia reputația administrației centrale”, în 2021. În anul 2022, DDU a decis să nu solicite autorizația de a organiza aprinderea de lumânări pe 4 iunie, temându-se că participanții ar fi fost expuși unui risc mai ridicat de a fi arestați.

Libertatea de asociere. Guvernul a inițiat procedura de adoptare a Legii privind sindicatele, care nu include însă dreptul la grevă sau la negocieri colective. La 12 iunie, a fost publicat raportul privind consultarea de 45 de zile care a avut loc în 2021¹⁰. Raportul a subliniat că unele avize au evidențiat absența dreptului la grevă în propunerea de lege. Ca răspuns, guvernul a afirmat că legea va introduce un sistem „complet nou”, pe care angajatorii și lucrătorii ar trebui să îl adopte „treptat”.

Încă se mai exercitau presiuni asupra **libertății presei**, având în vedere că fosta asociație vocală a jurnaliștilor, Asociația presei portugheze și engleze din Macao, a ales un nou consiliu care și-a asumat angajamentul de a colabora cu guvernul și de a obține mai multe fonduri de la Biroul de informare al guvernului.

Viața privată și protecția datelor au reprezentat o sursă de îngrijorare. În contextul luptei împotriva COVID-19, autoritățile au pus în aplicare un sistem

⁹ https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CCPR%2FC%2FCHN-MAC%2FCO%2F2&Lang=en.

¹⁰ <https://www.gov.mo/pt/consulta-de-politicas/consulta-publica-sobre-a-lei-sindical/>.

de monitorizare a aplicațiilor care implică instalarea de software pentru geolocalizare și pentru colectarea de date cu caracter personal.

Sistemul juridic modificat care reglementează interceptarea și protecția comunicațiilor autorizează poliția să intercepteze telecomunicațiile în cazurile în care se suspectează săvârșirea de infracțiuni precum terorismul, infracțiunile care pun în pericol securitatea națională sau criminalitatea informatică. În anumite circumstanțe, poliția poate solicita operatorilor de telecomunicații listele de apeluri telefonice fără aprobarea prealabilă a unui judecător. Începând din august 2023, operatorii de telecomunicații vor fi sancționați în cazul în care nu furnizează date la cererea agențiilor guvernamentale.

În Macao există aproximativ 23 543 de **lucrători casnici nerezidenți**, majoritatea acestora fiind femei care provin din Filipine, Vietnam, Indonezia, Myanmar și Nepal. În 2022, restricțiile de călătorie legate de pandemie i-au împiedicat pe aceștia să se reunească cu familiile lor aflate în străinătate. Potrivit sindicatelor lucrătorilor casnici, au existat cazuri în care lucrătorii casnici nu au fost remunerați, precum și cazuri în care lucrătorii casnici și-au pierdut locul de muncă de teama contaminării. Angajatorii nu aveau obligația de a încheia o asigurare de sănătate pentru lucrătorii casnici. Nu exista încă un contract standard și nici nu era prevăzut un venit minim, întrucât Legea privind salariul minim al lucrătorilor nu se aplică lucrătorilor casnici străini. Agențiile de recrutare au continuat să perceapă pentru lucrătorii casnici taxe semnificative, care adesea erau echivalente cu salariul acestora pentru două luni.

Au existat cazuri de **discriminare împotriva minorităților etnice**. Pentru a combate COVID-19, la 21 iulie guvernul le-a impus tuturor cetățenilor filipinezi, inclusiv celor rezidenți în Macao, să efectueze, timp de trei zile consecutive în perioada 22-24 iulie, teste cu acizi nucleici. Guvernul a ridicat măsura după ce Uniunea Progresistă a Lucrătorilor Casnici și-a exprimat îngrijorarea cu privire la această discriminare. Aceasta a fost a doua rundă de teste efectuate pe baza cetățeniei în 2022, după emiterea, în iunie, a unui ordin similar care îi viza pe cetățenii din Myanmar.

Departamentul de Stat al SUA a inclus Macao pe lista sa „de nivel 3” privind **traficul de persoane**, susținând că „pentru al treilea an consecutiv, guvernul nu a furnizat servicii niciunei victime și nici nu a inițiat urmăriri penale în materie de trafic de persoane”¹¹.

Nu a existat niciun dialog social cu **comunitatea LGBTIQ+**, iar căsătoria între persoane de același sex nu este recunoscută. Prin urmare, membrii comunității LGBTIQ+ nu se bucură de aceleași drepturi legale de care se bucură alte

¹¹ <https://www.state.gov/reports/2022-trafficking-in-persons-report/macau/>.

persoane fizice, și anume de aceleași drepturi părintești și succesoriale. Persoanelor transgen nu li se permite să își modifice genul pe cărțile de identitate.

Cadrele medicale nu dispuneau încă de suficiente informații cu privire la nevoile pacienților LGBTIQ+. Organizația „Rainbow of Macao” a solicitat guvernului să instituie servicii de sănătate specializate și să aloce personal medical care să asigure, în mod adecvat, consilierea, diagnosticarea și tratamentul disforiei de gen.

II. Evoluția situației economice

În primele trei trimestre ale anului 2022, PIB-ul regiunii Macao a scăzut cu 27,8 % față de anul precedent¹², ajungând la 130,3 miliarde MOP (15,6 miliarde EUR)¹³. Acesta a fost cu 61 % mai mic decât în 2019 (330 de miliarde MOP/39,6 miliarde EUR), **acest lucru indicând cât de puternic** a fost afectată economia regiunii Macao din cauza restricțiilor legate de pandemie.

În octombrie, FMI a estimat că economia Macao se va contracta cu 22,4 % în 2022, comparativ cu rata de creștere de 15,5 % prevăzută în aprilie¹⁴. În 2021, PIB-ul Macao a crescut cu 18 % (după ce s-a contractat cu 56,3 % în 2020).

Numărul redus de **sosiri ale turiștilor** a avut un impact semnificativ asupra economiei. În 2022, 5,7 milioane de turiști au vizitat orașul, reprezentând mai puțin de 15 % din numărul turiștilor din aceeași perioadă a anului 2019 (39,4 milioane). Exporturile de servicii de jocuri de noroc¹⁵ reprezentau înainte aproximativ jumătate din PIB-ul Macao. Cu toate acestea, din cauza numărului scăzut de turiști, aceste exporturi au reprezentat doar 24,8 miliarde MOP (3,0 miliarde EUR) în primele trei trimestre ale anului 2022, ceea ce înseamnă o scădere de 54,5 % față de anul anterior, sau doar 13,7 % din valoarea lor pentru aceeași perioadă din 2019 (181 de miliarde MOP/21,7 miliarde EUR). Rata medie de ocupare a hotelurilor a fost de doar 38,5 % în cursul anului, comparativ cu 50 %, în 2021, și cu 91 %, în 2019.

¹² Sursă: Serviciul de statistică și recensământ al Guvernului Regiunii Administrative Speciale Macao (RAS), disponibil la adresa: <https://www.dsec.gov.mo/en-US/>.

¹³ Convertit în euro utilizând cursul de schimb InforEuro din decembrie 2021.

¹⁴ „Recovery during a pandemic: health concerns, supply disruptions, and price pressures” (Redresarea în timpul pandemiei: preocupări privind sănătatea, perturbări ale aprovizionării și presiuni ale prețurilor), octombrie 2021, <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2021/10/12/world-economic-outlook-october-2021>.

¹⁵ Exporturile de servicii de jocuri de noroc sunt măsurate ca reprezentând cheltuielile efectuate de nerezidenți cu jocurile de noroc.

Piața forței de muncă s-a menținut bine în climatul economic dificil, cu o rată a șomajului de 3,5 % la sfârșitul anului, comparativ cu cea de 1,7 % înregistrată înainte de pandemie.

Inflația s-a menținut la un nivel scăzut, cu un indice mediu compozit al prețurilor de consum de 1,0 %

Nivelul redus al activității economice a condus la **scăderea veniturilor fiscale**, în timp ce cheltuielile publice au crescut. Guvernul a fost nevoit să își utilizeze rezervele bugetare pentru a finanța cheltuielile. Rezervele de capital au scăzut la 563 de miliarde MOP (67,5 miliarde EUR) în noiembrie, ceea ce reprezintă o scădere de 12,2 % față de anul anterior. Cu toate acestea, aceste rezerve sunt în continuare suficiente pentru a acoperi cheltuielile publice pe o perioadă estimată de șase ani, la nivelurile din 2022.

În 2021, stocul de investiții străine a ajuns la 334 de miliarde MOP (40,0 miliarde EUR), comparativ cu 297 de miliarde MOP (35,6 miliarde EUR) în 2020. Cea mai importantă sursă de investiții a fost Hong Kong-ul, cu 49 %, urmată de China continentală, cu 34 % (excluzând investițiile efectuate de centrele offshore).

Politica economică

În discursul anual privind politica generală șeful executivului a prezentat politicile economice care urmau să fie puse în aplicare în 2023. Pe plan economic, prioritățile sunt accelerarea redresării, relansarea sectorului turismului și al jocurilor de noroc, creșterea investițiilor în infrastructură și locuințe și continuarea strategiei de diversificare economică.

În conformitate cu cel de al 14-lea plan cincinal al Chinei pentru perioada 2021-2025, șeful executivului a subliniat necesitatea integrării în continuare a regiunii Macao în politicile naționale, în special în politicile privind zona Hengqin și Zona Marelui Golf. Acesta a anunțat accelerarea construcției de infrastructuri, inclusiv a unor noi zone de dezvoltare, a legăturilor de transport feroviar și rutier, a locuințelor, a proiectelor de reciclare și a lucrărilor de drenare a apei.

Sprijinirea economiei, care a fost afectată de restricțiile impuse de pandemie, a rămas o prioritate esențială. Guvernul a extins multe dintre măsurile de sprijin financiar adoptate în contextul pandemiei de COVID-19 pentru gospodării și întreprinderi (inclusiv reduceri fiscale și diverse scutiri de taxe pentru persoane și întreprinderi, concesiuni de închiriere și un sistem de formare subvenționat).

Rezidenții au beneficiat în continuare de sistemul de împărțire a bunăstării introdus în 2008 în scopul împărțirii beneficiilor dezvoltării economice cu rezidenții. Rezidenții permanenți au primit 10 000 MOP (1 199 EUR), iar rezidenții nepermanenți au primit 6 000 MOP (719 EUR). Șeful executivului a anunțat în discursul său privind politica generală că rezidenții vor primi aceeași sumă în 2023, precum și o subvenție pentru consum excepțională în valoare de 10 000 MOP pentru încă un an. Discursul privind politica generală a introdus, de asemenea, o schemă temporară de subvenționare a ocupării forței de muncă pentru angajatorii care recrutează rezidenți locali aflați în șomaj. Lucrătorii casnici migranți nu sunt incluși în sistemul de împărțire a bunăstării.

În iunie 2022, Adunarea legislativă a adoptat **Legea modificată privind jocurile de noroc**, înăsprind astfel normele de funcționare a cazinourilor. Legea modificată îl autorizează pe șeful executivului să rezilieze un contract de concesiune de cazinouri pe motive legate de existența unor amenințări la adresa securității naționale. Aceasta stabilește, de asemenea, noi obiective de politică în vederea prevenirii fluxurilor transfrontaliere ilegale de capital și a combaterii spălării banilor legate de activitățile de jocuri de noroc, răspunzând astfel preocupărilor guvernului central. Legea promovează, de asemenea, diversificarea economică, având în vedere obligația impusă operatorilor de jocuri de noroc de a prezenta planuri de investiții care vizează diversificarea economiei. Legea modificată a redus la jumătate durata concesiunilor de cazinouri la 10 ani, a limitat numărul de mese și de aparate electronice de joc și a interzis subconcesiunile. Concesionarii de cazinouri trebuie să facă obiectul unei evaluări a performanței o dată la trei ani. Legea a majorat taxa pe jocurile de noroc cu 1 % (până la 40 %) și a introdus o primă anuală minimă. Capitalul social minim pe care trebuie să îl dețină directorii generali ai cazinourilor (care trebuie să fie rezidenți permanenți în Macao) a fost majorat de la 10 la 15 %.

Legea modificată a înăsprit normele privind **activitățile de promovare a jocurilor de noroc**. Promotorii pot furniza servicii doar unui singur concesionar de cazinouri, iar acordurile de partajare a veniturilor între promotori și cazinouri nu mai sunt permise. Adunarea legislativă a avut o intenție similară atunci când a adoptat „Regimul de exploatare a jocurilor de noroc” în luna decembrie. Potrivit estimărilor guvernului, această lege, denumită și „Legea junket”, a condus la o scădere semnificativă de aproximativ 80 % a activităților de tip „junket”.

Concesiunile de jocuri de noroc au expirat la sfârșitul anului 2022. Guvernul a lansat o licitație publică pentru atribuirea noilor contracte de concesiune în conformitate cu Legea modificată privind jocurile de noroc. Noile contracte de concesiune au intrat în vigoare în ianuarie 2023 și vor avea o durată de 10 ani. Cei șase operatori de jocuri de noroc existenți și-au păstrat concesiunile. Un al

șaptelea ofertant, o unitate a conglomeratului mondial de jocuri de noroc Genting Malaysia, nu a reușit să participe la procedura de ofertare. Fiecare operator avea obligația de a prezenta un plan de investiții pentru o sumă totală estimată la 120 de miliarde MOP (14,4 miliarde EUR), inclusiv de a promova activități care nu au legătură cu jocurile de noroc, în conformitate cu strategia de diversificare.

Strategia de diversificare economică urmărește dezvoltarea unor industrii precum turismul de altă natură decât turismul pentru jocuri de noroc, convențiile și expozițiile, serviciile de sănătate (inclusiv medicina chineză tradițională), serviciile financiare, precum și știința și tehnologia. În pofida scăderii înregistrate în ultimii ani, sectorul jocurilor de noroc reprezenta în continuare aproximativ jumătate din PIB-ul pe care îl avea orașul înainte de pandemia de COVID-19. În discursul său privind politica generală, Ho Iat Seng, șeful executivului, și-a asumat angajamentul de a crește contribuția sectoarelor care nu au legătură cu jocurile de noroc la 60 % din PIB.

În ceea ce privește **serviciile financiare**, autoritățile urmăresc să dezvolte o piață locală a obligațiunilor (inclusiv obligațiuni verzi și cotări ale obligațiunilor de către instituțiile și întreprinderile de pe continent), activități de gestionare a patrimoniului și de leasing financiar, servicii bancare de investiții și decontări transfrontaliere în renminbi. În acest scop, guvernul reformează cadrul juridic privind sistemul financiar local și dezvoltă infrastructura pieței financiare din Macao. Adunarea legislativă a adoptat o nouă lege privind fiduciile pentru a oferi instituțiilor publice și financiare modele de transfer al proprietății, de planificare imobiliară și soluții diversificate în domeniul financiar și al asigurărilor. În decembrie 2022, au fost emise 13 titluri de creanță pentru depozitarul central al portofoliului de titluri din Macao, în mare parte de către bănci și entități guvernamentale din China continentală.

De la lansarea sa în 2018, valoarea totală a obligațiunilor listate prin intermediul Chongwa (Macao) Financial Assets Transaction, S.A. (MOX), platforma Macao pentru listarea și tranzacționarea de obligațiuni, s-a ridicat la 350 de miliarde MOP (41,9 miliarde EUR). În martie 2022, MOX și Bursa din Luxemburg au semnat un acord de cooperare, în urma memorandumului de înțelegere semnat în ianuarie 2020. Acesta se axează pe creșterea vizibilității valorilor mobiliare cotate în MOX pentru investitorii internaționali.

Integrarea economică cu China continentală

Întrucât majoritatea restricțiilor legate de pandemie au fost ridicate până la sfârșitul anului, Macao a urmărit să își recâștige poziția de centru al turismului și al activităților agrementului și să devină un centru al afacerilor și al serviciilor

financiare, în special între China continentală și țările vorbitoare de limbă portugheză.

În septembrie 2022, Macao și provincia Guangdong au convenit să își consolideze cooperarea în materie de supraveghere a dispozitivelor medicale, securitate socială și servicii guvernamentale, educație și inovare.

Zona de cooperare aprofundată Guangdong-Macao este un teritoriu de aproximativ 100 de kilometri pătrați, situat în Hengqin, în China continentală, și este administrată în comun de Guangdong și de Macao¹⁶. Scopul său este de a permite diversificarea economică a regiunii Macao și de a aprofunda integrarea economică și juridică cu China continentală, în conformitate cu prioritățile celui de al 14-lea plan cincinal al Chinei prezentate mai sus.

Integrarea regiunii Macao cu China continentală a primit un impuls semnificativ în decembrie, când guvernul central a anunțat că se va permite intrarea în provincia Guangdong a vehiculelor necomerciale din Macao începând din 1 ianuarie 2023, în temeiul politicii privind călătoriile spre nord pentru vehiculele din Macao.

III. Relațiile dintre Macao și China continentală

În urma celui de al 20-lea Congres al Partidului Comunist Chinez care a avut loc în luna octombrie, șeful executivului, Ho Iat Seng, a solicitat diferitelor sectoare ale societății locale să studieze „spiritul celui de al 20-lea Congres Național”¹⁷.

Șeful executivului, Ho Iat Seng, s-a întâlnit cu președintele Xi Jinping de două ori în 2022: în contextul sărbătoririi celei de a 25-a aniversări a retrocedării Hong Kong-ului către China și cu ocazia unei vizite de serviciu la Beijing.

În 2022 au avut loc schimbări semnificative în materie de personal. În martie, guvernul central l-a numit pe Fu Ziyang, fostul director al Biroului de legătură al Guvernului central al poporului, în calitate de consilier pe probleme de securitate națională în cadrul Comitetului pentru protejarea securității naționale din Macao. În luna mai, fostul viceguvernator al provinciei Fujian și director adjunct al Biroului de legătură, Zheng Xincong, a fost numit șef al Biroului de legătură și consilier pe probleme de securitate națională.

¹⁶ Zona de cooperare Hengqin este situată la marginea sudică a orașului chinez Zhuhai. Numai o fâșie de apă separă zona de Macao, iar un pod le leagă între ele.

¹⁷ <https://macaudailytimes.com.mo/ho-iat-seng-to-fully-implement-spirit-of-national-congress-report.html>.

IV. Relațiile bilaterale și cooperarea dintre UE și Macao în 2022

Acordul comercial și de cooperare între Comunitatea Economică Europeană și Macao din 1992 urmărește consolidarea într-o mai mare măsură a relației dintre UE și Macao. Acesta vizează cooperarea în materie de comerț, economie, știință și tehnologie.

Comitetul mixt UE-Macao este o platformă de dialog între Macao și UE care abordează numeroase domenii. Cea de a 23-a **reuniune a Comitetului mixt** a avut loc în 2019, însă ulterior nu au mai fost organizate reuniuni, în pofida solicitărilor UE.

În primele 11 luni ale anului 2022, **UE a depășit China continentală pentru a deveni cel mai mare partener comercial al Macao în ceea ce privește comerțul cu mărfuri**, reprezentând 30 % din totalul schimburilor comerciale ale RAS în perioada respectivă. Comerțul bilateral dintre UE și Macao constă, aproape în exclusivitate (peste 95 %), din exporturi către UE, aproximativ 33 % din importurile Macao provenind din UE.

Pe baza datelor Eurostat, **comerțul bilateral cu mărfuri al UE cu Macao s-a ridicat**, în primele 11 luni ale anului 2022, la 1 147 de milioane EUR (o creștere cu mai puțin de 1 % față de anul 2021). Exporturile UE către Macao, care au constat în principal în produse de lux, articole din piele, îmbrăcăminte și confecții, precum și ceasuri și bijuterii, s-au ridicat la 1 100 de milioane EUR și au condus la un excedent comercial de 1 053 de milioane EUR.

UE a rămas cea de a patra sursă de investiții străine din Macao în 2021 (cu excepția centrelor offshore), după Hong Kong, China continentală și SUA. Potrivit statisticilor oficiale ale Macao, în 2021, UE a reprezentat 5,8 % din totalul investițiilor străine directe (ISD) (cu excepția centrelor offshore). Numai Portugalia a reprezentat 88 % din investițiile UE în RAS. Potrivit Eurostat, stocurile de ISD ale UE în Macao s-au ridicat la 1,42 miliarde EUR la sfârșitul anului 2021¹⁸, în timp ce stocurile de ISD ale Macao în UE s-au ridicat la 1,85 miliarde EUR.

¹⁸ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/BOP_FDI6_GEO__custom_6643309/default/table?lang=en.

